

■ سال بیست‌وهفتم ■ شماره ۷۶۰۴ ■ پنجشنبه ■ ۲۶ فروردین ۱۴۰۰

تلفن: ۸۸۷۶۱۷۴۰ شمار: ۸۸۷۶۱۲۴۴ ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵ پيامک: ۳۰۰۰۴۵۱۲۱۳ روابط عمومی / نشانی: تهران خیابان خرمشهر،شماره ۲۰۸ مصدوق پستی: ۵۳۳۸۸-۱۵۸۷۵ / امور مشترکین: ۸۸۷۴۸۰۰۰	
چاپ: شرکت چاپ جام‌چم / سازمان چاپ و انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی/ چاپخانه جام‌چم برتر برنا <p>سازمان آگهی‌های روزنامه ایران: دارنده گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT تهران خیابان خرمشهر شماره ۱۶ / پذیرش سازمان آگهی‌ها: ۱۸۷۷ (۰۲۱) انتشارات مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران: ۵-۸۸۵۴۸۸۹۲ http://irannewspaper.ir</p>	
اذان ظهر ۱۳/۰۵ اذان مغرب ۱۹/۵۳ نیمه شب شرعی ۰۲/۰۲ اذان صبح فردا ۵/۰۸ طلوع آفتاب فردا ۶/۳۶	

امام حسین (ع) :کسی که با نیرنگ و معصیت خدا، در پی به دست آوردن چیزی رود، کمتر به آنچه امید دارد می رسد و زودتر به آنچه می ترسد، دچار می شود.	
سخن روز	بحارالانوار،ج۷۵ص۱۲ح۱۹

نگاره

سگاهه

سهیل محمدی

#ژمضان_مبارک

آغاز ماه مبارک رمضان باعث شد هشتگ‌های رمضان مبارک و رمضان کریم بین کاربران ایرانی و کاربران سایر کشورهای مسلمان پرکاربردترین هشتگ باشد. خیلی‌ها از خاطرات‌شان از ماه رمضان نوشتند و حال و هوایشان را در این ماه توصیف کردند. دلنگی برای حال و هوای ماه رمضان پیش از شیوع کرونا را میان بسیاری از نوشته‌ها می‌دیدیم و البته یاد و خاطره محمدرضا شجریان و ربنایش را هم کاربران از نوشته‌ها می‌دیدیم و البته یاد و خاطره زبادی گرامی داشتند: «اولین ماه رمضان بدون کسی که خود را خاک پای مردم ایران می‌دانست. کسی که صدای آسمانی‌اش در این ماه، میهمان و مؤنس همیشگی ایرانیان بود»، «خدا یا ماه تو هم رسید ولی ماه خوب همه ما انسان‌های بیدار هنوز در این دنیای تاریک و پر از دلنگی مظلوم و غریب و آواره و تک و تنهاست…»، «اول ماه رمضان که میشه، می‌گیرم هوووو تازه اولشه. وسطاش که میرسه می‌گیرم عه بالاخره نصف شد دیگه چیزی نمونده. آخرش که میرسه، می‌گیرم آخییییی چقدر زود تموم شد حیفه

شهر وند مجازی
پیکانه خدایی

قیچی برگردان طارمی

گل زیبای مهدی طارمی به تیم چلسی در جریان بازی پورتو با این تیم در مرحله یک چهارم نهایی لیگ قهرمانان اروپا کاربران ایرانی را حسایی ذوق زده و خوشحال کرد. فیلم گل اوبارها بارنشر شد و خیلی‌ها از پیشرفت بازی طارمی نوشتند و از اینکه طارمی هم مثل علیرضا جهانبخش با قیچی برگردان به چلسی گل زده است: «چلسی توی پلی استیشن هم اینقدری که از ایرانی‌ها قیچی خورده، گل آکروبات نخورده»، «این وسط دلم برا جهانبخش میسوزه. بدبخت تنها موفقیتش تو سه سال اخیر هم رفت زیر سایه برگردون طارمی.»، «از کنار گل مهدی طارمی به چلسی راحت رد نشدید. همین گل رو اگه یه استقلال‌ زده بود براش ستاره سومو میزدیم. اگه یه تراکتوری زده بود که الان میومدن بالای منجستر و اول میشدن»، «انصافاً گزارشگری عربی خیلی خوبن. گزارش گل طارمی رو با «افتخار لندن» اینه که از دویرانی، جهانبخش و طارمی، برگردون خورده»، «سرمربی پورتو برگشته به تنظیمات کارخانه و طارمی رو فیکس نداشت، طارمی هم گل زد، پورتو حذف شد و حالا از هواداران پورتو هم فحش میخوره»، «الان رامین رضاییان عکسی که کنار رونالدو داره رو میزاره استوری، به طارمی میگه، دمت گرم پسر، چقدر گلت شبیه گل کسیه که کنار من و ایستاده»، «تا ایران بود در حد اینی زاکي بازی می‌کرد، رفت خارجه شد سوباسا»، «من هر چی که از بازی‌های طارمی تروایا می‌گذره با خودم میگم نکنه اینی که واسه ما بازی میکرد داداشش، همزادش یا… پو. اینجا دروازه خالی میزد بیرون الان به چلسی قیچی میزنه برای من.»

گزارش عربی ببینید چه هیجان میده، خودش تا مرز سکنه رفت! حالا مقایسه کنین با گزارش پیمان یوسفی و خیابانی و سیانکی و …» «برگردون زدن ایرانی‌ها به چلسی از بین نمیره بلکه از جهانبخش به طارمی منتقل میشه.» «تو دنیای پیام صادقان‌ها، تو مهدی طارمی

و

همدلی و وطن پرستی با «نون خ»

سعید آقاخانی: حقیقت ماجرا این است که کردها مردمانی بسیار خونگرم، میهمان‌نواز و هنرمند هستند. با پرداختن به قومیت‌های مختلف می‌توان کارهای جذابی ساخت. اما باید این نکته را در نظر گرفت که ساخت کار برای قومیت‌ها بسیار پرهزینه است و به شناخت و انگیزه بالایی احتیاج دارد. حیف است در ساخت سریال و آثار سینمایی فقط به فکر ساخت فیلم‌های پرزرق و برق در تهران باشیم. نمایش این سریال در قلاب تلویزیون باعث ایجاد همدلی و ایجاد حس وطن‌پرستی در مردم شد.

از صحبت‌های این بازیگر و کارگردان در نشست تقدیر از عوامل سریال «نون خ»

آیندگان روزنامه‌های دوران کرونا را چطور قضاوت می‌کنند؟

دوران شیوع بیماری کرونا دوره ویژه‌ای بود که همه افراد، گروه‌های شغلی و جریان‌های مختلف از جمله مطبوعات در آن صدمه دیدند و به نظر من مطبوعات بیشتر هم صدمه دیدند اما اگر قرار باشد در آینده عملکرد مطبوعات در این دوران مورد قضاوت قرار بگیرد رسانه‌ها را باید با در نظر گرفتن همه عناصر و عوامل روزگار دآوری کنند نه به‌صورت جداگانه. این روزها شرایط به شکلی است که مطبوعات ناچار از هماهنگی بوده‌اند نه اینکه داوطلبانه جلو افتاده باشند. اما واقعیت این است که نه دوران کرونا که دوره ۴۰،۳۰ سال اخیر از نظر روزنامه نگاری و به‌طور کلی عملکرد رسانه، دوران افتخارآمیزی نبوده است. بدترین نمود و نشانه آن هم در بی‌اعتمادی مردم به ما اهل خبر است. سالی آدامز نویسنده کتاب‌های مختلف آموزش روزنامه نگاری می‌گوید که هیچ تحول و انقلابی را در دنیا مطبوعات ایجاد نکردند. هیچ دولتی را سرنگون نکردند و نظام تازه‌ای روی کار نیاوردند و اخلاقیات و فرهنگ جامعه را یک باره عوض نکردند. نقش رسانه‌ها تقویت جریان است نه ایجاد جریان ها. روزنامه نگار قرار نیست رهبری حرکت‌ها و دگرگونی‌ها را در جامعه برعهده بگیرد و نقش پیشوایی داشته باشد اما مطبوعات در دوران مختلف می‌توانند تقویت‌کننده جریان‌ها باشند و معمولاً این وظیفه برعهده رسانه‌های غیردولتی است. به‌طور مثال در دوران پیروزی انقلاب اسلامی و مبارزه مردم تیرتری در روزنامه کیهان آن زمان در اواسط بهمن ۵۷ در کنار عکسی از قرار گرفتن چند سرباز تفنگ به دوش روبه روی مردم چاپ شد که بسیار اثرگذار بود. تیتز زده شد: «سرباز زن.» و این تیتز تأثیر زیادی بر افکار عمومی گذاشت

علی اکبر قاضی زاده استاد روزنامه نگاری و علوم ارتباطات اجتماعی

ابوالحسن صبا، ایرج افشار و دیگران

فکر می‌کنم پنجاه و پنج سال برای مردن سن کمی باشد. این سن آدم دلش می‌خواهد هنوز زنده باشد و کارهایی که دوست دارد بکند. این است که همیشه این فکر با من است که مثلاً یکی می‌میرد اول می‌پرسم چند سال داشت؟ مثلاً می‌گویند هشتاد سال بعد می‌گویم هشتاد سال که سنی نیست، حتی نود سال هم برای زندگی کردن سنی نیست. یک وقتی یک مصاحبه می‌خواندم از محمدعلی جمالزاده، در آن نوشته بود که دیگر خسته شده است و دلش می‌خواهد بمیرد. اما او چیزی حدود بیست و پنج سال بعد از آن گفت‌وگو چشم بر دنیا بست و صد و شش سال هم زندگی کرد و نام پدر داستان فارسی را هم پدک می‌کشد. این یعنی حقیقتاً همان صد و شش سال هم برای چنین آدمی عمر کمی است. اما چه می‌شود که یکی می‌گوید دیگر خسته شدم. درست عین همین ویدیویی که این روزها دست به‌دست می‌شود و محسن نامجو می‌گوید خسته شده است.

به‌نظر من که آدم‌ها حق دارند خسته شوند. حق دارند گله و شکایت کنند از روزگار اما به گمان من زندگی مقوله شگفت‌انگیزی است، فرصتی استثنایی است برای این که تا هستیم خوش باشیم. خب جور روزگار زیاد است اما همیشه این‌طور وقت‌ها خیم می‌آید جلوی نظم و راهکارهایی که این شاعر نیشابوری می‌دهد. مثل همان مصرعی که می‌گوید: «انگار که نبستی چو هستی خوش باش.» توی همین ستون از آن ترانه‌ای که فرهاد هم خوانده پیش‌تر نوشته‌ام. همان که می‌گوید خوشحالی برای همه. این است که از این ترانه می‌گذرم و می‌روم سراغ چیزهای دیگر. اما این پنجاه و پنج سال را از کجا آوردم؟ باید شما را ببرم به سال ۱۳۳۶ زمانی که ابوالحسن صبا تنها پنجاه و پنج سال دارد و در همین سال است که آقای صبحی مهدی در رادیو اعلام می‌کند که صبا مرده است و همین سن است که فکر می‌کنم این سن چقدر سن کمی است برای مردن. چه صبا باشد و چه هرکس دیگری. ولی می‌دانید بعد به چه چیزی فکر می‌کنم؟ به این فکر می‌کنم صبا چقدر کار کرده است توی همین سن کمی که داشته و چه اثراتی که گذاشته است. حتی بعضی‌ها هم هستند که در سن‌های کم‌تری می‌میرند اما تأثیرشان زیاد است. مثلاً نگاه کنید به چند خواننده‌ای که در سن‌های سی سالگی مرده‌اند یکی‌اش را در همین ستون نام بردم، ناصر عبداللهی که سنی نداشت یا داوود مقامی هم که سنی نداشت اما تأثیرگذار بودند. اما وقتی از صبا حرف می‌زنیم از یک مجموعه حرف می‌زنیم. مثلاً باید بگویم مجموعه صبا. بعضی آدم‌ها یک نفر هستند آنها خیلی هستند. بعضی‌ها به تنهایی یک سازمان یا وزارتخانه هستند. صبا هم خودش یک وزارتخانه موسیقی است. هم تعلیم می‌دهد هم تحقیق می‌کند و هم انواع سازها را می‌زند و هم ترویج می‌کند و هم ساز می‌سازد و هم بعد از مردنش موزه‌داری می‌کند. این کارهایی است که یک وزارتخانه باید انجام بدهد و این کار را صبا انجام می‌دهد. درست عین خیلی‌های دیگر که به تنهایی شگفت‌انگیز هستند. یکی‌اش مثلاً ایرج افشار است. نمونه زنده‌اش هم علی دهباشی یا محمدرضا شفیعی کدکنی است. اما در پایان این نوشته می‌خواهم نتیجه‌گیری کنم که در حالی که روزگار جور کامل است و سهم ما هم از این سختی زیاد است، زندگی مقوله عزیزی است که می‌شود با تمام وجود دوستش داشت در حالی که می‌توان خسته هم بود.

عکس نوشت

مجسمه رومی گمشده در **بروکسل** بلژیک پیدا شد. این مجسمه مرمر **توگاتوس** متعلق به قرن اول میلادی سال ۲۰۱۱ از ویلایی در رم **دزدیده شده** بود و دو افسر پلیس ایتالیایی خارج از شیفت کاری خود در حال پیاده‌روی در محله سابلون بروکسل بودند که آن را در یک عتیقه‌فروشی دیدند و به آن مشکوک شدند. پس از بررسی‌ها متوجه شدند **مجسمه‌ای** که در بروکسل دیده بودند همان است که چند سال پیش **دزدیده شده** بود و حالا قرار است به ایتالیا بازگردانده شود.

ارزش این مجسمه در حدود ۱۱۹ هزار دلار تخمین زده می‌شود.

به افسانه‌ها سفر کنید

یکی از بهترین راه‌ها برای گذراندن اوقات فراغت مراجعه به کتاب‌های قصه است. دنیای کتاب بسیار جذاب است اما به شرطی که بچه‌ها را در این دنیا درست هدایت کنیم. بهترین انتخاب به نظر من برای مطالعه، داستان‌های ایرانی است. ارتباط بچه‌های امروز با فرهنگ گذشته ایران ضعیف است و ما موظف هستیم داستان‌های قدیمی را برایشان روایت کنیم - برای این کار می‌توانیم از کتاب‌هایی مانند «قصه‌های خوب برای بچه‌های خوب»، کتاب‌های علی‌اشرف روبریشیان و کتاب‌های فضل‌الله مهتدی صبحی استفاده کنیم و بچه‌ها را با سنن و آداب گذشته آشنا کنیم. سرعت دنیای جدید عجیب و غریب است و اگر به فرهنگ گذشته خودمان و به آداب گذشته خودمان وابسته نباشیم دنیای جدید ما را قورت می‌دهد و تنها شبیه یک ماشین می‌شویم؛ نباید اجازه بدهیم که این اتفاق برای بچه‌ها بیفتد.

در داستان‌های قدیمی ما غول و دیو و جادوگر داریم و داستان‌های امروز این افسانه‌ها را به صورت ماشین روایت می‌کنند. به همین دلیل اگر این قصه‌ها، خوب برای بچه‌ها تعریف شوند برایشان حتماً جذاب است؛ داستان‌های افسانه‌ای ما مبتنی بر تخیل است و کسی که این داستان‌ها را می‌شنود با خود می‌برد. بچه‌های ما باید درباره سنت‌ها و آداب و رسوم ما و صمیمیتی که وجود داشته باشند و نباید ریشه‌هایمان را فراموش کنیم. بهترین راه برای گذشتن از این فراموشی خواندن این قصه‌هاست.

■ **قصه‌های صبحی**

■ **نوشته: فضل‌الله مهتدی**

■ **نشر: معین**

دعای روز دوم

ماه مبارک رمضان

اَللّهُمَّ قَرِّبْنِي فِيهِ اِلَى مَرْضَانِكَ وَجَنِّبْنِي فِيهِ مِنْ سَخَطِكَ وَتَقْصَاتِكَ وَوَقِّنِي فِيهِ لِقَاءَةَ اَيَّاتِكَ بِرَحْمَتِكَ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

خدا یا مرا در این ماه به خشودتی ات نزدیک کن، و از خشم و انتقامت برکنار دار، و به قرانت آیات موقف کن، ای مهربان ترین مهربانان.

دعای روز سوم

ماه مبارک رمضان

اَللّهُمَّ ارْزُقْنِي فِيهِ الدِّهْنَ وَالتَّيْبَةَ وَتَاعِذْنِي فِيهِ مِنَ السَّهَامَةِ وَالتَّوْبَةِ وَاجْعَلْ لِي نَصِيباً مِنْ كُلِّ خَيْرٍ تُنْزِلُ فِيهِ بِجُودِكَ يَا اَجْوَدَ الْاَجْوَدِينَ

خدا یا در این ماه به من نیزهوشی و بیداری عنایت فرما، و از بی خردی و اشتباه دوم ساز، و از هر خبری که در این ماه نازل می‌کنی، برایم بهره ای قرار ده، به حدی جودت ای جودمندترین جودمندان.

روز دوم ماه رمضان

ای پروردگار دل‌های آرام!

اعتراف می‌کنم، در میهمانی رضائی که برایمان ترتیب داده‌ای، بیش از هر زمان دیگری، خودم را به تو نزدیک‌تر می‌بینم. حالا ولی در ایستگاه دوم این میهمانی، به جایگاه رفیع دل فکر می‌کنم. به‌جایی که می‌گویند اولین خریدارش تو هستی و این مرا می‌ترساند که مبدا آهوی دلی از من ریمده باشد.

تکند کبوتر دلی را آزرده باشم. تکند با حرف‌های شنسنجیده‌ام، دلی را شکسته باشم. که تو در دل‌های شکسته جام داری. بین خودمان باشد. از وقتی نام عزیزت را، با انگشت روی قلم نوشته‌ام. آرام گرفته‌ام. همین!

روز سوم ماه رمضان

ای آفریدگار آسمان‌ها و زمین!

در این لحظات ملکوتی، کمکم کن تا در همه حال تو را در کنار خود ببینم. در شادی‌ها و غم‌ها. در موفقیت‌ها و شکست‌ها. حتی در زمانی که به‌زعم خود، فکر می‌کنم دیگری دارد کار مرا راه می‌اندازد.

مرا ببخش اگر وقتی به در خانه‌ات می‌آیم، که به‌بن بست رسیده‌ام. مرا ببخش اگر زمانی می‌آیم که سرگردان و حیران و شکست‌خورده‌ام.

حالا ولی در این ایستگاه سوم ماه رمضان، از تو می‌خواهم تا مقدر کنی، در تمام ثانیه‌های زندگی‌ام، حضور تو را احساس کنم. همین.

دوستی با عقل

دشمنی با جهل

روزگاری که کلینی کافی را نوشت، در آغازش از عقل سخن گفت. عقل را قطبی دانست که مدارو معیار دین است و نیز محور عقاب و ثواب. از این روی نخستین فصل کتابش را با احادیث عقل آغاز کرد. اهمیت و اهتمام به این مهم به پیش از کلینی برمی‌گردد. آنچه از امامان در قرن‌های نخستین درباره عقل رسیده، بسیار است به گونه‌ای که محدثانی چون برقی در محاسن و کلینی در کافی چنانکه گفته آمد بدن فصولی اختصاص داده‌اند. در میان این احادیث، حدیثی است از امام رضا علیه السلام که شیخ صدوق در کتاب عبون اخبار الرضا و دیگر محدثان روایت کرده‌اند. حدیثی که نسبت عقل و جهل به انسان را تبیین کرده است. این سخن که از غرر و دُرر احادیث رضوی است، عقل را دوست و جهل را دشمن انسان شمرده اند: «صَدِيقُ كُلِّ اِمْرِئٍ عَقْلُهُ وَ عَدُوُّهُ جَهْلُهُ» سعادت و شقاوت، خوشبختی و شورشختی در درون ریشه دارند. خرد و عقل است که انسان را به راه می‌خواند و صادقانه چون دوستی خیرخواه راهنمایش می‌شود. از سویی جهل و نابخردی است که او را به چاه می‌برد. این نکته را باید همواره و همیشه یادآور شد که پیش از آنکه دیگران را عامل بیچارگی خود شماریم، به جای زدن جوالدوز به آنان، سوزنی هم به خود بزنیم. روایتی است که در آن فضایل سربازان و جنود عقل و ذرایل سربازان جهل دانسته شده‌اند. بیش از هفتاد سرباز در دربار سربازان جهل صف آرایی کرده‌اند: خیر، ایمان، تصدیق، امید، عدل، رضا، شکر، توکل، فهم، عفت، زهد، مدارا، خوف از خدا، فروتنی، طمأنینه، حلم، سکوت و… اینها لشکر عقل هستند و از آنجا که عقل دوست انسان است لشکرش نیز دوشستان وی اند. در مقابل این همه دوست، به همین عدد دشمن داریم؛ چرا که جهل دشمن انسان است و سربازانش هم دشمنان او هستند: بخل، شرفریکاری، خیانت، حرص، ناپسایی، پرده در ی و… از سربازان جهل هستند. برگردیم و روایت امام رضا ادوباره مرور کنیم. دوست هر انسانی، عقل او و دشمنش جهل است، استفاده از استعاره‌های مفهومی برای فهماندن مطلب دقیق و درست به مخاطب بسیار کارآمد هستند. تلقی انسان از عقل و همه خوبی‌ها به‌عنوان دستانی صادق حس همراهی با فضایل را در انسان برمی‌انگیزد زیرا میل دارد با دوست خود رابطه داشته باشد و دوست برای او یک نیاز است.

در مقابل انسان بدی‌ها و رفتارهای غیراخلاقی را دشمن خود تصور می‌کند که او و دوستانش را هدف گرفته‌اند این تصور او را وامی‌دارد خود را از بند این کژی‌ها برهاند و نقشش را از همگامی با دشمنان دور نگه دارد، چرا که دشمن آرامش او را برهم می‌زند. این حدیث اراده و اختیار انسان را اوصیل دانسته، منشأ فضیلت و ردیلت را انتخاب خود انسان می‌شمرد. تأثیر محیط و جامعه بر انسان هنگامی است که مسیر و بستر را خود انسان آماده کرده باشد. چه بسیار شده است که افرادی راست‌کردار از درون خانواده و جامعه‌ای ناسالم بیرون می‌آیند این افراد رفتارها و باورها را اپلایش کرده و تنها برخی را گزینش کرده‌اند.

عکس این هم درست است. بسیار دیده‌ایم که از میان خانواده‌های سالم، فرزندی ناسازگار رشد می‌کنند. این فرزند میان رفتارها و باورها و ارزش‌های خانواده راه دیگری را برگزیده است. او باور پدر و مادر را دانسته، پندهای آنان را شنیده، رفتارشان را دیده ولی به راهی دیگر رفته است. او این رفتار و باور و ارزش را از خود ندانسته، رفتار و باور مقابل را انتخاب کرده است. این نشان می‌دهد که انتخاب فرد نقشی مهم و بلکه بالاتر و اوصیل‌تر دارد. در انجام شایسته است عبون اخبار الرضا منبع این حدیث را ابشناسانیم: شیخ صدوق پس از هفتاد و دو قصیده از صاحب بن عباد وزیر آل بویه در مدح امام رضا علیه السلام، عبون را برای کنایه‌بخش صاحب می‌نویسد. این کتاب شامل حدود ۱۰۰۰ گزارش است: احادیث امام و احادیث و اخباری درباره امام.

یک دقیقه با خدا

عبدالکریم سعیدی راد شاعر و پژوهشگر

روز سوم ماه رمضان

ای آفریدگار آسمان‌ها و زمین!

در این لحظات ملکوتی، کمکم کن تا در همه حال تو را در کنار خود ببینم. در شادی‌ها و غم‌ها. در موفقیت‌ها و شکست‌ها. حتی در زمانی که به‌زعم خود، فکر می‌کنم دیگری دارد کار مرا راه می‌اندازد.

مرا ببخش اگر وقتی به در خانه‌ات می‌آیم، که به‌بن بست رسیده‌ام. مرا ببخش اگر زمانی می‌آیم که سرگردان و حیران و شکست‌خورده‌ام.

حالا ولی در این ایستگاه سوم ماه رمضان، از تو می‌خواهم تا مقدر کنی، در تمام ثانیه‌های زندگی‌ام، حضور تو را احساس کنم. همین.